

TRAFIKKSIKKERHET FOR IBESTAD KOMMUNE

Lokal handlingsplan 2010 – 2013

1. INNLEDNING

Nullvisjonen.

Visjonen for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge er en tenkt fremtid der vegtrafikken ikke medfører at mennesker blir drept eller livsvarig skadet. Tap av liv og helse i vegtrafikken skal ses på som like grunnleggende uakseptabelt som innenfor flytrafikk, togtrafikk, skipsfart og arbeidsliv.

”Nullvisjonen innebærer at transportmidlene og transportsystemet må formes på en slik måte at de fremmer riktig atferd og samtidig beskytter mot at menneskelige feilhandlinger får fatale konsekvenser. Samtidig må trafikantene påvirkes til en sikker atferd. Nullvisjonen er ambisiøs og krever mye av alle, både trafikantene og de som skal legge forholdene til rette for, og følge opp trafikantene.” I vegtrafikken betyr dette at vegene bør bygges slik at de innbyr trafikantene til å handle riktig, samtidig som trafikantene gjennom informasjonsvirksomhet, opplæring og annet skal påvirkes til å velge riktig atferd.

En forutsetning i nullvisjonen er at trafikantene følger de reglene som gjelder i trafikken. Selv om trafikantene ønsker å handle riktig kan de likevel gjøre feil. Da skal vegsystemet og kjøretøyene være utformet slik at disse feilene ikke fører til at noen blir drept eller varig skadd.

Noen kommuner og fylker har allerede begynt å tenke i de baner. Men skal man lykkes er det viktig at alle deltar. Vegvesenet, politiet, kommunene, politikere, skoleverket, næringslivet, frivillige organisasjoner, bilprodusentene og alle andre som ferdes i trafikken - alle må gjøre sitt for å nærme oss visjonen.

Kommunalt trafikksikkerhetsarbeid

Kommunale veger er ofte skoleveger og veger til fritidsaktiviteter, familie og venner. Kommunenes ansvar for trafikksikkerheten er derfor i stor grad knyttet til utformingen av et trygt lokalmiljø, til beskyttelse av myke trafikanter, fotgjengere og syklister, slik at befolkningen kan bevege seg trygt i sine nabolag.

I tillegg til kommunenes rolle som vegholder, er trafikksikkerhet også knyttet til deres ansvar som skole- og barnehageeier, som transportør og transportkjøper og som arbeidsgiver. I motsetning til fylkets ansvar for trafikksikkerheten finnes det ingen hjemmel innen vegtrafikkloven som sier noe om kommunenes ansvar på dette området. Kommunenes ansvar for trafikksikkerhet går hovedsakelig via:

- Forskrift for miljørettet helsevern
- Opplæringsloven

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

- Lov om helsetjenesten i kommunene
Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet er også, i økende grad, en innfallsport til å arbeide med trafikksikkerhet både innen skoler, barnehager og ulike kommunale tjenesteytinger.

Den nasjonale planen for trafikksikkerhet på veg 2006 – 2009

Er utarbeidet av Vegdirektoratet, Politidirektoratet, Sosial- og helsedirektoratet og Trygg Trafikk. Denne planen understreker viktigheten av et aktivt tverretattlig trafikksikkerhetsarbeid på kommunenivå og presiserer betydningen av at alle kommuner utarbeider en trafikksikkerhetsplan.

Troms fylkeskommune har et eget trafikksikkerhetsutvalg som årlig bevilger midler til kommunalt trafikksikkerhetsarbeid. Midlene tildeles årlig etter søknad fra kommunene.

Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg har vedtatt at kommuner som skal komme i betraktning mht tildeling av trafikksikkerhetsmidler må oppfylle følgende kriterier:

- planen må være politisk behandlet
- planen må omhandle både fysiske og holdningsskapende tiltak
- kommunen må vise vilje til gjennomføring av planens tiltak
- planperioden bør ikke være lengre enn 4 år
- kommunen må ha en gyldig plan (planperiode).

Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg har vedtatt en "Handlingsplan for trafikksikkerhet i Troms 2008 – 2011" som forteller om utvalgets satsingsområde i planperioden. De fokuserer spesielt på forebyggende og holdningsskapende arbeider, samt vektlegge ulykkesforebyggende tiltak. Av fysiske tiltak fokuseres det spesielt på skoleveg og øket satsing på sikring av 6-åringene i trafikken.

Ibestad kommune vedtok i 2008 lokal trafikksikkerhetsplan. I henhold til denne planen er følgende tiltak gjennomført:

- Holdnings skapende arbeide
 - Oppfriskingskurs for eldre bilkjørere, i regi av frivilligsentralen
- Fysiske tiltak
 - Utarbeide reguleringsplan for strekningen Hamnvik sentrum til Ibestad kulturhus
 - Fjernet skog og kratt langs deler av Fv 848 (Kalvegarden – Rognvika)

2. TRAFIKKULYKKESSITUASJONEN I KOMMUNEN

Ibestad kommune har fastlandsforbindelse fra Salangen over Mjøsundbrua (Fv 848), og undersjøisk tunnel mellom øyene og videre til Sørrollnes. Fra fergestedet på Sørrollnes går det ferge til Harstad som en del av Fv 848.

Fra Hamnvik går det fylkesveg (fv131) til Nordrollnes.

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

Fra Sørvik går det fylkesveg (fv132) til Årbostad. Fra Engenes går det hurtigbåt til Harstad og Tromsø.

Det er også en god del kommunale veger rundt om i kommunen. Varierende lengder og standard.

I tillegg er det en liten del gang- og sykkelveger og fortau i kommunen.

Hvilke utfordringer / hva føles som utrygt i kommunen

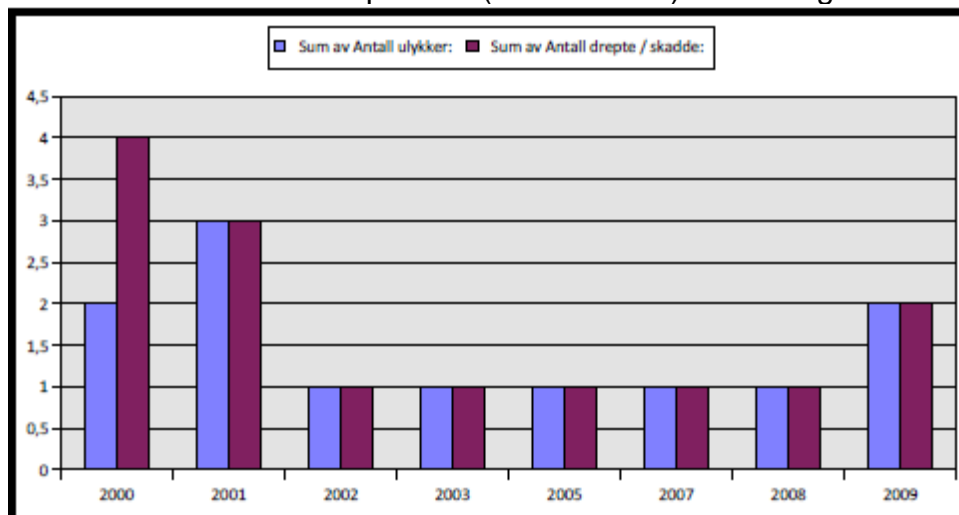
Skolevegen mellom Hamnvik og Ibestad kulturhus er en utsatt vegstrekning grunnet barn fra 6-års alder går langs denne veg strekning. Det er ikke fortau så ungene må gå i "kjørebanen" samtidig som øvrig trafikk kjører så som; skolebuss, forelder som kjører ungene til skolen, trafikk til jobb etc.

Et annet moment er elg som krysser veg og skaper farlige trafikksituasjoner.

Vegen opp på Segelstein (fv 848) er smal og bratt, med noen få møteplasser. Disse er ikke lagt strategisk med tanke på trafikksikkerhet og flyt i trafikken.

Den undersjøiske tunnelen oppleves av mange som vanskelig å kjøre gjennom fordi det er dårlige lysforhold der.

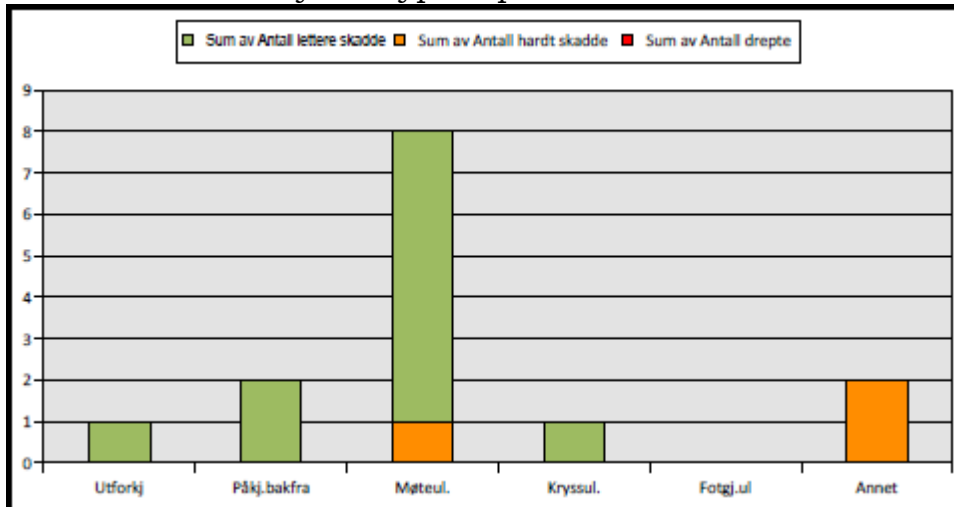
I følge opplysninger om ulykkesdata (opplysninger fra Statens vegvesen) for Ibestad Kommune over en 10-årsperiode (2000 – 2009) får en følgende statistikk:

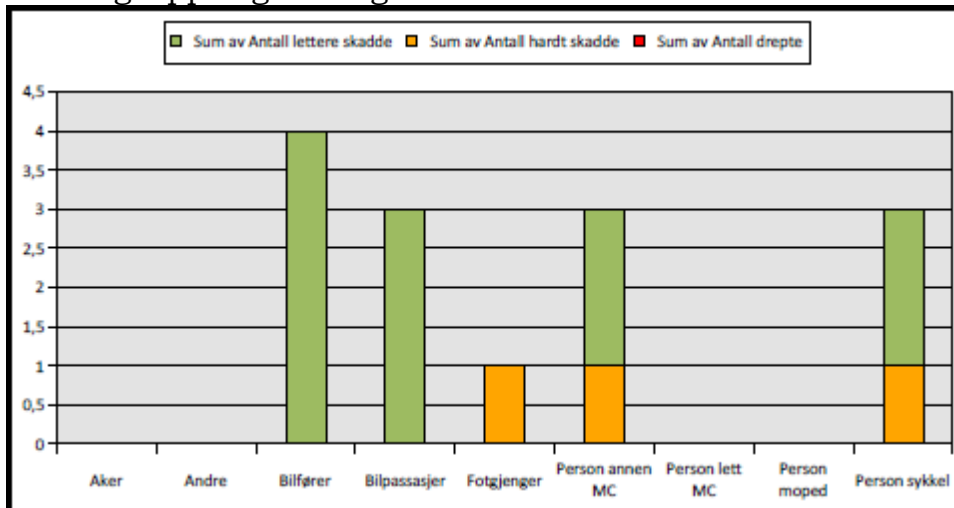
I denne perioden er det ingen drepte, men en alvorlig skadd.

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

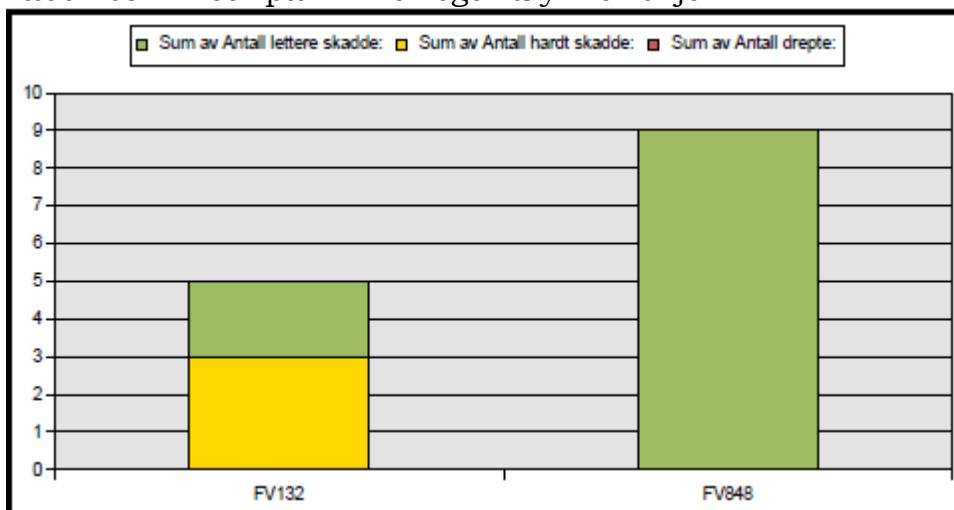
Tabell som viser ulykkestyper i perioden 2000 - 2009

Trafikkgruppe og skadegrad

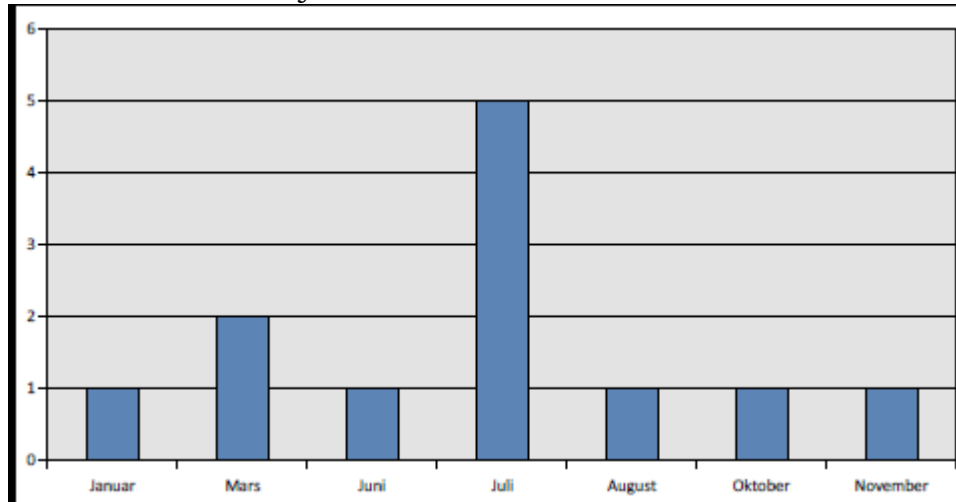

Tabell som viser på hvilke veger ulykker skjer

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

Tabell som viser ulykker fordelt over året.

For en enkel vurdering av tabellene ovenfor vil det si at de fleste ulykker skjer på Fv 848, er møteulykker og skjer oftest i sommerhalvåret. Tabellen ovenfor er kun om ulykker hvor det har vært registrert personskader.

Det statistikken ikke sier er antall uhell, kollisjoner og andre trafikkfarlige situasjoner som er langs vegene (elg). Vi har ikke lyktes å få tak i opplysninger over antall ganger vegene er sperret som følge av tungtrafikk ikke kommer opp bakkene i Segelstein og Hamran.

3. MÅLSETTING

Risikoen for at kommunens innbyggere skal bli skadd i trafikken skal reduseres uten hensyn til trafikkveksten.

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

4. HOLDNINGSSKAPENDE TILTAK

Trafikkopplæring i barnehage og skole

Grunnlaget for bevisste og varige holdninger legges i barneårene. Mennesker lærer og påvirkes gjennom hele livet. Trafikkopplæring må betraktes som en livslang læringsprosess. Opplæringen skal tilrettelegges slik at barn og ungdom utvikler evne til refleksjon, til å ta andres perspektiver og til å samarbeide. For at opplæringen i barnehage- og skolesystemet skal være av høy kvalitet er det viktig med tilstrekkelig kompetanse hos lærere og barnehageansatte.

Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar. Ansvaret er knyttet til utformingen av et trygt oppvekstmiljø, til beskyttelse av de små og myke trafikantene og til aktiv bruk av riktig sikkerhetsutstyr. Voksne må ha høy bevissthet om hvor viktige de er som rollemodeller, og at de har ansvar for at det foregår kontinuerlig trafikkopplæring gjennom alle barneårene og i ungdomstiden. Derfor må foreldre, helsepersonell og barnehage- og skoleansatte motiveres til å ta ansvar for barns og unges trafikksikkerhet.

Høsten 2006 ble ny læreplan innført i grunnskolen. Planen er en betydelig skjerping av kravet til å integrere trafikksikkerhetsarbeidet i undervisningen. Det er derfor behov for at lærerne får en kompetanseheving på dette området. Tiltak på dette området bør framgå av planen.

Kommunen skal i planperioden:

- *Innarbeide trafikkopplæring i årsplanen i alle kommunens barnehager*
- *Innarbeide trafikkopplæring i årsplanen i alle kommunens grunnskoler*
- *Arrangere kurs for barnehageansatte*
- *Arrangere kurs for lærere i grunnskolen*

Ansvar: Seksjonsleder oppvekst

Samarbeidspartner: Trygg Trafikk

Aktive skolebarn

”Aktive skolebarn” er et samarbeidsprogram mellom Sosial- og helsedirektoratet, Statens Vegvesen, Trygg Trafikk og politiet. Prosjektets hovedmål er å få flere barn til å bruke skoleveien aktivt.

Målgrupper for prosjektet er barn - og foreldre/foresatte til barn - i grunnskolen. Tiltakene utfordrer samarbeidet mellom skole og hjem. Alle skoler inviteres til å engasjere seg på dette viktige området. Gjennom ”Aktive skolebarn” skal det utvikles informasjon og opplæringsmateriell om helse, miljø og trafikksikkerhet. Samarbeidet skal bidra til:

- at flere barn og unge bruker skoleveien sin aktivt
- økt bevissthet om betydningen av fysisk aktivitet og helse
- økt bevissthet om betydningen av systematisk trafikkopplæring
- tryggere lokalsamfunn og gode oppvekstvilkår for barn og unge

Kommunen skal i planperioden gjennom den enkelte grunnskole delta i prosjektet ”aktive skolebarn”

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

Ansvar: Seksjonsleder oppvekst

Samarbeidspartner: Trygg Trafikk

Trafikksikkerhet innarbeidet i interkontrollforskriften i kommunale barnehager og skoler

Skolen og barnehagen har ansvaret for barnas sikkerhet i skoletiden og i barnehagetiden. Det er derfor viktig at virksomheten har trafikksikkerhet med i sitt internkontrollsystem, slik at det innarbeides gode rutiner for å unngå skader og ulykker. Gode rutiner som følges på alle turer, er viktig trafikkopplæring for barna.

Ibestad kommune skal sørge for at:

- rutiner for trafikksikkerhet innarbeides i internkontrollsystemet
- virksomhetens rutiner for trafikksikkerhet gjennomgås årlig for foreldre og ansatte, eller hyppigere ved behov
- det stilles krav til buss-selskaper og drosjer om trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester

Ansvar: Seksjonsleder oppvekst

Samarbeidspartner: Trygg Trafikk

Trafikksikkerhet – oppfriskings kurs for eldre bilkjører

Kommunen har en god del eldre bilførere som er over 65 år. Over tiden vil synet svekkes, det vises spesielt ved kjøring i tunnelen der de som oftest kjører mer over i feil kjørebane og lager trafikkfarlige situasjoner eller øvrig trafikk blir usikker på møtende/forankjørende bilist.

Ibestad Kommune skal sørge for at:

- søke å få avviklet ett kurs i løpet av året i samarbeid med trafikkskole etc.

Ansvar: Frivilligsentralen

Samarbeidspartner: Politi, trafikkskole

Personlig verneutstyr

Bilbelte

Om alle brukte bilbelte i bil ville man på landsbasis spart 50 menneskeliv hvert år. Bilbelte er et av de viktigste satsningsområdene på nasjonalt plan og bør følges opp av kommunen. Undersøkelser viser at over 50 % av barn i bil er feilsikret.

Helsesøster skal dyktiggjøres slik at de kan veilede småbarnsforeldre på en betryggende måte

Kommunen skal:

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

*Arrangere kurs for helsesøstere med tema barn i bil
Påvirke til at all kommunal transport skal gjennomføres med påbudt personlig verneutstyr.*

Ansvar: Kommunelege

Samarbeidspartner: Statens vegvesen, Trygg Trafikk

Refleks

Refleksbruk er det beste og billigste trafikksikkerhetstiltak for myke trafikanter i mørke. En stor del av kommunens befolkning ferdes langs veger med dårlig eller manglende belysning. Det er viktig at alle aldersgrupper påvirkes til økt bruk av refleks ved ferdsel i mørke. Refleksvester er desidert best av de produkter som finnes på markedet men refleksbrikker eller refleksbånd er et godt alternativ for å øke synlighet

Kommunen skal årlig markere den nasjonale refleksdagen (torsdag i uke 42) ved å påvirke alle kommunens ansatte til å bruke refleks.

Ansvar: Helsesøster

Samarbeidspartner: Statens vegvesen, Trygg Trafikk

Trafikksikkerhet - Ibestadunellen

Det er lekkasje av vann/saltvann i Ibestadunellen. Dette gjør at reflekser, kantstriper og belysning blir rakst tilsmusset og mister sin effekt. Dette svekker trafikksikkerheten. Det er ønskelig med en hyppigere rengjøring av vegbane, reflekser og belysning.

- *Ibestad kommune skal:
kontakte Statens vegvesen for å få hyppigere rengjøring av vegbane reflekser og belysning.*
- *Bedre belysning på Andørjasiden.*
- *Tetting av lekkasjer i tunellen.*

Ansvar: Seksjonsleder, Plan, næring og utvikling

5. FYSISKE TILTAK

I regi av Troms Fylkes Trafikksikkerhetsutvalg (TFTU) lyses det ut årlig fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler der kommuner, lag foreninger, skoler og privatpersoner kan søke om tilskudd. Tilskuddet dekker inntil 80% av prosjektkostnadene. Midlene skal brukes til fysiske tiltak langs kommunale eller fylkeskommunale veger. Tiltaket begrenses til barnes skoleveg og nærmiljøet der barn ferdes. Midlene kan også nyttes til planlegging av slike tiltak og til å lage lokale trafikksikkerhetsplaner.

En forutsetning for å oppnå tilskudd er at kommunen har en politisk vedtatt handlingsplan for trafikksikkerhet.

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

Kommunen har utarbeidet følgende prioriteringsliste for fysiske tiltak:

Fylkes / riksveg

1. Fv 131 opparbeidelse av fortau til skolene i henhold til godkjent reguleringsplan
2. Fv 848 etablere møteplass på smal bakketopp ovenfor Aspelia, Segelstein
3. Fv 848, Fv 131 og 132 fjerne skog og kratt langs veger.
4. Aspelia – Sørvik, utbedring av veg.
5. Forlunge fortau fra kulturhus til tidligere vg.skole

Kommunal veg

1. Flatenvegen, Årbostad sette opp rekkverk på farlig strekning
2. Vasskarvegen, sette opp rekkverk på farlig strekning

Følgende prosjekter søkes finansiert gjennom fylkeskommunale midler (80 %)

1. Fv 131 utarbeide reguleringsplan for strekning Hamnvik sentrum til barne- og ungdomsskolen. Reguleringsplanen skal regulere fortau langs fylkesvegen
2. Sikring av barn i buss (bilbelte)
3. Fv 848 etablere møteplass på smal bakketopp ovenfor Aspelia, Segelstein
4. Fv 848, Fv 131 og 132 fjerne skog og kratt langs veger.
5. Flatenvegen, Årbostad sette opp rekkverk på farlig strekning
6. Aspelia – Sørvik, utbedring av veg.

Ansvar: Seksjonsleder. Plan, næring og utvikling

*Samarbeidspartner: Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg
Statens vegvesen*

I oversikten ovenfor er de viktigste prosjektene satt opp i prioritert rekkefølge, med type tiltak og ansvarsfordeling. Det er ikke lagt inn kostnader i tabellen fordi et anslag blir for usikkert uten at det er foretatt detaljerte kostnadsberegninger til hvert enkelt prosjekt. Derfor må det i hvert enkelt tilfelle utarbeides detaljplaner for prosjektene, med kostnadsberegning og finansieringsplan.

6. ØKONOMI.

Kommunal økonomi.

Trafikksikkerhetstiltakene i denne planen skal innarbeides og prioriteres i økonomiplanen.

Fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler(Aksjon Skoleveg-midler).

"Aksjon skolevei" er midler som gis til fysiske tiltak langs kommunale og fylkeskommunale veier for å sikre barnas skolevei, og nærmiljøet der barn ferdes. Det er Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg som tildeler midlene.

Tilskudd fra "Aksjon skolevei" dekker inntil 80 % av prosjektets total kostnad, mens kommunen må dekke en egenandel på minimum 20 %.

Trafikksikkerhetsplan for Ibestad kommune

7. EVALUERING, RULLERING.

Det vil bli gjennomført en årlig evaluering av planen. Her vil man se på i hvilken grad de ulike tiltak er gjennomført eller ikke, samt vurdere endringer i forhold til ulike tiltak. Rapport legges fram for kommunestyret.

8. OPPFØLGING AV PLANEN

En forutsetning for at handlingsplanen skal framstå som et verktøy i kommunens trafikksikkerhetsarbeid, og ikke bare som en skrivebordsplan er at ansvaret for oppfølging og gjennomføring samt evaluering av tiltakene i planen tillegges den enkelte avdelingsleder.